

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2023

mun. Chișinău

**Pentru aprobarea Regulamentului privind
gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur**

În temeiul art. 12 alin. (3) și art. 58 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 459-471, art. 916) și Legii nr. 51/2017 pentru rectificarea Convenției de la Minamata (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 149-154, art. 242), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur (se anexează).
2. Monitorizarea și implementarea prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenției de Mediu.
3. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Ministerului Mediului prin intermediul Inspectoratului pentru Protecția Mediului.
4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul
afacerilor externe și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul mediului

Iordanca-Rodica IORDANOV

REGULAMENT

privind gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur

Regulamentul privind gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur transpune prevederile Convenției de la Minamata cu privire la mercur adoptată la Kumamoto, Japonia, la 10 octombrie 2013 și ratificată de Republica Moldova prin Legea nr.51/2017, Convenției de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1599-XIII din 10 martie 1998, și ale documentelor directoare adoptate în cadrul acesteia, Directiva (UE) 2011/97/UE a Consiliului din 5 decembrie 2011 de modificare a Directivei 1999/31/CE în ceea ce privește criteriile specifice de depozitare a mercurului metalic considerat deșeu, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene 328/49 din 20 decembrie 2011 și Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind mercurul, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 137/1 din 24 mai 2017

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur (în continuare – *Regulament*) stabilește cerințele pentru gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur cu scopul de a asigura trasabilitatea de-a lungul întregului lanț de gestionare a deșeurilor de mercur și un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului.
2. Regulamentul prezintă măsurile și condițiile corespunzătoare privind manipularea, colectarea, ambalarea, etichetarea, transportarea, depozitarea temporară și tratarea deșeurilor de mercur, astfel încât acestea să fie:
 - 1) gestionate în mod ecologic, ținând cont de liniile directoare elaborate în conformitate cu Convenția de la Basel;
 - 2) recuperate, reciclate, regenerate sau direct reutilizate pentru utilizarea permisă în temeiul Convenției de la Basel sau pentru eliminare în condiții de siguranță pentru mediu, conform punctului 2, alin. (1);
 - 3) interzise pentru transportare peste frontiere internaționale, cu excepția scopului de eliminare în condiții de siguranță pentru mediu și în conformitate prevederile Convenției de la Basel.
3. Prevederile prezentului Regulament se aplică pentru categoriile de deșeuri de mercur prezentate în anexa nr.1 și care cuprind:
 - 1) deșeuri alcătuite din mercur sau compuși de mercur;
 - 2) deșeuri ce conțin mercur sau compuși de mercur;
 - 3) deșeuri contaminate cu mercur sau compuși de mercur.
4. Lista deșeurilor constând din mercur și deșeuri care conțin sau sunt contaminate cu mercur, enumerate în anexele I și VIII la Convenția de la Basel se prezintă în anexa nr.2.

5. Prevederile Regulamentului nu se aplică pentru:
 - 1) cantitățile de mercur sau compuși de mercur utilizate pentru cercetare de laborator sau ca referință standard;
 - 2) cantități de mercur sau compuși de mercur apărute în mod natural, prezente în aceste produse ca metale non-mercurice, minereuri sau produse minerale, inclusiv cărbune, sau de produse derivate din aceste materiale, sau urme neintenționate în produse chimice;
 - 3) produse cu adaos de mercur.
6. Prevederile Regulamentului se extind asupra activității tuturor producătorilor de deșeuri de mercur și întreprinderilor care administrează deșeuri de mercur, stabilite de art. 58, alin.(5) din Legea nr.209/2016 privind deșeurile.
7. În corespundere cu prezentul Regulament, deșeurile de mercur, după cum sunt clasificate în pct.3 și anexa nr.1, se gestionează în mod ecologic prin aplicarea operațiunilor de tratare acceptabile conform Convenției de la Basel.
8. Gestionarea deșeurilor de mercur se realizează în baza autorizației de mediu pentru gestionarea deșeurilor, eliberată conform prevederilor art. 25 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile.
9. În sensul prezentului Regulament, suplimentar la noțiunile din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și Legea nr.277/2018 privind substanțele chimice, se aplică noțiunile de mai jos, care au următoarele semnificații:
 - 1) *compus de mercur* - orice substanță ce conține atomi de mercur și unul sau mai mulți atomi din alte elemente chimice, care pot fi separate în diferite componente doar prin reacții chimice;
 - 2) *deșeuri de mercur* - substanțe sau obiecte care se încadrează la categoria deșeuri, astfel cum sunt definite în art. 2, alin. (9) din Legea nr.209/2016 privind deșeurile și prezentate în pct. 3 din Regulament ;
 - 3) *evacuări* - evacuări de mercur sau compuși de mercur în sol sau apă;
 - 4) *gestionare ecologică a mercurului* – totalitatea măsurilor posibile pentru a se asigura că deșeurile de mercur, cum sunt clasificate în pct.3 din Regulament se gestionează într-un mod care să protejeze sănătatea umană și mediul împotriva efectelor adverse ce pot rezulta din aceste deșeuri;
 - 5) *mercur* - mercur metalic/elementar (Hg, CAS RN 7439-97-6), element chimic prezent sub formă de metal lichid la temperatura camerei;
 - 6) *produs cu adaos de mercur* - un produs sau o componentă de produs care conține mercur sau un compus de mercur care a fost adăugat în mod intenționat;
 - 7) *plasarea pe piață* - orice tip de furnizare a unui produs pe piață pentru prima dată, cu titlu profesional, spre distribuire, consum sau utilizare în cursul unei

- activități comerciale, fie contra cost, fie gratuit. Importul pe teritoriul vamal național se consideră plasare pe piață;
- 8) *producător deșeuri de mercur* - orice persoană (fizică sau juridică) a cărei activitate produce deșeuri de mercur, care plasează pe piață produse cu conținut de mercur, inclusiv care contribuie prin activitatea sa la formarea deșeurilor de mercur, care efectuează operațiuni de depozitare, tratare sau alte operațiuni care generează schimbarea naturii sau compoziției acestor deșeuri;
 - 9) *transformare* - transformarea chimică a stării fizice lichide a mercurului în sulfură de mercur sau într-un compus chimic comparabil care este la fel de stabil sau mai stabil și la fel de solubil în apă sau mai solubil și care nu prezintă un pericol mai mare decât sulfura de mercur pentru mediu și sănătate;
 - 10) *utilizare permisă* - orice formă de utilizare a mercurului sau a compușilor mercurului se aplică în conformitate cu *Legea nr.51/2017 privind ratificarea Convenției de la Minamata*.

II. ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI

10. Producătorii de deșeuri de mercur asigură gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur în mod sigur pentru mediu și sănătate, în conformitate cu prevederile Legii nr.209/2016 privind deșeurile, ale Convenției de la Minamata ratificată prin Legea 51/2017 și ale Convenției de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr.1599-XII din 10 martie 1998, precum și ale prezentului Regulament.
11. Producătorii supuși regimului de responsabilitate extinsă a producătorului pentru produsele care conțin mercur, care activează în conformitate cu prevederile art.12, alin. (3) și (5) din Legea nr.209/2016 privind deșeurile, acoperă costurile necesare pentru gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur generate.
12. Producătorii deșeurilor de mercur asigură gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur, respectând următoarele cerințe:
 - 1) previn contaminarea cu mercur a fluxurilor de deșeuri, optând pentru alternative ecologice la produse cu conținut de mercur, inclusiv cele propuse în anexa nr.10;
 - 2) aplică măsuri de prevenire a generării deșeurilor de mercur prevăzute în anexa nr. 4 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile și prevederile pct.49-54;
 - 3) dețin caracteristica deșeurilor de mercur generate din propria activitate în scopul determinării metodelor de tratare și de eliminare a acestora conform prevederilor art. 7 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile și Listei deșeurilor, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.99/2018.
 - 4) colectează separat deșeurile de mercur la sursă în scopul facilitării tratării corespunzătoare;
 - 5) etichetează corespunzător recipientele pentru colectarea deșeurilor de mercur;

- 6) respectă măsurile de securitate la locul de muncă în procesele de gestionare a deșeurilor de mercur în corespundere cu prevederile *Regulamentului privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 95/2009*;
 - 7) utilizează echipamentul corespunzător de protecție și a pictogramelor prezentate în anexa nr. 3, pentru ambalarea și stocarea deșeurilor de mercur până la operațiunea de tratare;
 - 8) stabilesc Planuri de intervenție pentru situații de accident în corespundere cu prevederile art.43 din *Legea nr.209/2016 privind deșeurile* și art.7 alin. (1) din *Legea nr.108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase*;
 - 9) previn descărcări necontrolate a deșeurilor de mercur în mediu sau abandonul acestora în locuri neautorizate;
 - 10) instruiesc personalul responsabil pentru gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur;
 - 11) asigură evidența și raportarea datelor despre deșeurile de mercur colectate și tratate în conformitate cu prevederile Instrucțiunii cu privire la ținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.501/2018
 - 12) asigură predarea deșeurilor de mercur colectate și stocate temporar pentru a fi gestionate ecologic prin una din opțiuni enumerate în pct.19;
 - 13) asigură trasabilitatea și supravegherea transporturilor de deșeuri de mercur în corespundere cu prevederile Regulamentului privind transferul de deșeuri aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.411/2022 și a Regulamentului transporturilor rutiere de mărfuri periculoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.589/2017;
 - 14) asigură accesul autorităților abilitate cu funcție de control în domeniul managementului deșeurilor conform prevederilor Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, supraveghere și control la metodele, tehnologiile și instalațiile pentru tratarea și eliminarea deșeurilor de mercur, precum și la documentele care se referă la gestionarea deșeurilor.
- 13.Operatorii autorizați de către Agenția de Mediu, asigură gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur, prin:
- 1) autorizarea activității de gestionare a deșeurilor de mercur în conformitate cu prevederile art.25 alin. (4) din *Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.*;
 - 2) colectarea separată a deșeurilor de mercur colectate de producătorii de deșeuri, conform prevederilor prezentului Regulament, în scopul facilitării tratării corespunzătoare;
 - 3) evidența și raportarea datelor despre deșeurile de mercur colectate și tratate în corespundere cu *prevederile Instrucțiunii cu privire la ținerea evidenței și*

transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.501/2018;

- 4) aplicarea metodelor și procedeele care nu poluează mediul, în conformitate cu cerințele art. 4 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile;
- 5) respectarea cerințelor pentru stocarea temporară a deșeurilor de mercur în condiții de siguranță pentru mediu și în corespundere cu prevederile prezentului Regulament;
- 6) aplicarea Orientărilor tehnice ale Convenției de la Basel privind gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur pentru selectarea operațiunilor posibile de valorificare sau de eliminare a deșeurilor de mercur;
- 7) respectarea măsurilor de securitate la locul de muncă în procesele de gestionare a deșeurilor de mercur și în corespundere cu prevederile Regulamentului privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 95/2009;
- 8) asigurarea trasabilității și supravegherii transporturilor de deșeuri de mercur în corespundere cu prevederile Regulamentului privind transferul de deșeuri aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.411/2022;
- 9) asigurarea accesului autorităților abilitate cu funcție de control în domeniul managementului deșeurilor conform prevederilor Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, supraveghere și control la metodele, tehnologiile și instalațiile pentru tratarea și eliminarea deșeurilor de mercur, precum și la documentele care se referă la gestionarea deșeurilor.

III. MANIPULAREA ȘI COLECTAREA

14. Producătorii deșeurilor de mercur sunt obligați să întreprindă măsurile necesare pentru a evita în procesul manipulării acestor deșeuri, evaporarea și devărsarea de mercur sau compuși ai mercurului în mediu, cu respectarea reglementărilor privind protecția mediului și a sănătății populației.
15. Deșeurile alcătuite din mercur sau compuși de mercur, așa cum sunt clasificate în pct.3, alin. 1) din regulament, în scopul evitării amestecării cu alte deșeuri, se colectează separat și se depozitează temporar în corespundere cu cerințele prezentate în anexa nr.6.
16. Deșeurile ce conțin mercur sau compuși de mercur, așa cum sunt clasificate în pct.3, alin. 2) din regulament, cum ar fi lămpile fluorescente, termometrele și dispozitivele electrice și electronice se manipulează în siguranță (ambalate corespunzător folosind ambalaje sau cutii ale produselor care se potrivesc formei deșeurilor) și se depozitează temporar până a fi gestionate ecologic prin una din opțiuni enumerate în pct.19.

17. Deșeurile ce conțin mercur, așa cum sunt clasificate în pct.3, alin. 2) din regulament, cum ar fi vopselele și pesticidele se vor manipula în siguranță (păstrate în ambalajele lor originale, ale căror capace trebuie să fie bine închise) și se vor depozita temporar până a fi gestionate ecologic prin una din opțiuni enumerate în pct.19. Se interzice aruncarea acestor deșeuri în chiuvete, toalete, canalizări, etc.,
18. Se interzice amestecarea deșeurilor ce conțin mercur sau compuși de mercur sau a celor contaminate cu mercur cu alte tipuri de deșeuri în corespundere cu art. 22 din Legea 209/2016 privind deșeurile.
19. Deșeurile de mercur colectate separat la sursa generării sunt gestionate ecologic prin:
 - 1) predarea acestora operatorilor autorizați de către Agenția de Mediu în gestionarea deșeurilor periculoase, în conformitate cu art. 25 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile;
 - 2) transportarea acestora la operatori autorizați care se va ocupa inclusiv de repartizarea tratamentelor pentru deșeurile cu conținut de mercur, precum și de exportul acestora pentru eliminare finală;
 - 3) predarea către sistemele colective autorizate de Agenția de Mediu în conformitate cu art. 25 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile.
20. Producătorii de produse ce conțin mercur sau compuși a mercurului supuși regimului de responsabilitate extinsă a producătorului, în corespundere cu prevederile art.12, alin. (3) și (5) din Legea nr.209/2016 privind deșeurile asigură amplasarea de recipiente marcate cu pictograme corespunzătoare, conform anexei nr.3 și publicarea informației privind regulile de colectare separată a acestor deșeuri în incinta magazinelor sau alte locuri publice, utilizate exclusiv pentru colectarea deșeurilor care conțin mercur, cum ar fi lămpi fluorescente, termometre, baterii, etc. și care fac parte a planului de operare autorizat de Agenția de Mediu.
21. Instituțiile publice, întreprinderile și instituțiile de învățământ, care dețin deșeuri de mercur asigură elaborarea de planuri proprii pentru stocarea temporară a deșeurilor de mercur în corespundere cu prevederile prezentului Regulament.
22. Produsele chimice cu conținut de mercur, identificate cu codurile 18 01 06*, 18 01 08* și 18 01 09 în Lista deșeurilor aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.99/2018, sunt returnate/întoarse producătorului sau donatorului în corespunde cu prevederile Regulamentului sanitar privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală.
23. Colectarea deșeurilor contaminate cu mercur sau compuși de mercur, așa cum sunt clasificate în pct.3, alin. 3) din Regulament se va face separat doar în cazul în care concentrațiile de mercur din aceste deșeuri (ex. nămolul de canalizare, reziduuri rezultate din incinerarea deșeurilor, etc) depășesc concentrația maximă admisibilă

stabilită de Regulamentul privind incinerarea și co-incinerarea deșeurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.205/2023 și Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau emisarii de apă pentru localitățile urbane și rurale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.950/2013.

IV. ETICHETAREA

24. Producătorii deșeurilor de mercur și întreprinderile care administrează deșuri de mercur asigură ambalarea și etichetarea acestora conform prevederilor art. 22 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile și cerințelor privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, aprobate de Guvern.
25. Recipientele pentru deșeurile de mercur sunt etichetate cu pictogramele de pericol relevante Sistemului global armonizat de clasificare și etichetare a produselor chimice (GHS), prezentate în anexa nr. 3 și cel puțin cuprind informații despre: categoria deșeurii colectat, capacitatea recipientului (l sau kg), modul de utilizare, linia de marcare a nivelului maxim de umplere, data începerii utilizării recipientului, denumirea instituției care folosește recipientul, persoana responsabilă de manipularea lui și data umplerii definitive.

V. TRANSPORTAREA

26. Transportul deșeurilor de mercur pe teritoriul Republicii Moldova se realizează doar de operatorii de transport autorizați și în conformitate cu art.44-45 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile și cu cerințele stabilite de prevederile Regulamentului privind transferul de deșuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.411/2022.
27. Transportul deșeurilor de mercur se va organiza în condiții de siguranță, pentru a evita deteriorarea, deversările accidentale, eliberarea componentelor lor în mediu și expunerea la umiditate și pentru a monitoriza trasabilitatea deșeurilor până la eliminarea finală.
28. Deșeurile de mercur care sunt supuse transportării trebuie să fie ambalate și etichetate corespunzător.
29. Pentru a minimiza impactul asupra mediului asociat cu scurgeri, incendii și alte situații de urgență care pot apărea în timpul transportării deșeurilor de mercur, operatorii de transport vor asigura instruirea personalului privind încărcarea, transportul și descărcarea deșeurilor de mercur în condiții de siguranță.
30. Transportul transfrontier al deșeurilor de mercur în scopul eliminării ecologice după cum este prevăzut în pct.2, alin. (3) se va realiza în corespundere cu prevederile art.64 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile și a Regulamentului privind transferul de deșuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 411/2022.

VI. TRASABILITATEA DEȘEURILOR DE MERCUR

31. Trasabilitatea deșeurilor de mercur pe teritoriul Republicii Moldova se va asigura în corespundere cu prevederile *Regulamentului privind transferul de deșeuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.411/2022 și Regulamentului transporturilor rutiere de mărfuri periculoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.589/2017.*
32. În scopul asigurării trasabilității și supravegherii transferurilor transfrontaliere cu deșeuri de mercur și prevederile Convenției de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora se vor respecta cerințele prevăzute în Capitolul II din *Regulamentul privind transferul de deșeuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.411/2022.*
33. În scopul asigurării trasabilității și supravegherii transporturilor de deșeuri de mercur care sunt efectuate exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova, se vor respecta cerințele prevăzute în Capitolul III din *Regulamentul privind transferul de deșeuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.411/2022 și Regulamentului transporturilor rutiere de mărfuri periculoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.589/2017.*

VII. TRATAREA

34. Operațiunile de tratare prin valorificare și eliminare după cum se prezintă în anexa nr.1 și anexa nr.2 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile și acceptabile conform Convenției de la Basel pentru deșeurile de mercur se prezintă în anexa nr. 4 și 5.
35. Metodele folosite pentru tratarea deșeurilor de mercur trebuie să respecte cerințele prevăzute în art.4 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile.
36. Se acceptă stocarea temporară a deșeurilor de mercur în formă lichidă pentru perioade de peste 1 an, cu condiția să fie respectate cerințele specifice pentru depozitarea temporară a deșeurilor de mercur prevăzute în anexele nr.6-7 din Regulament.
37. Înainte de a fi supuse eliminării finale, conform operațiunilor de eliminare D5 sau D12 prezentate în anexa nr.5, deșeurile de mercur se supun transformării și, în cazul în care sunt destinate eliminării în instalații supraterane, transformării și solidificării.
38. Deșeurile de mercur care au fost supuse transformării și, după caz, solidificării, se elimină final doar în următoarele instalații de depozitare permanentă autorizate pentru eliminarea deșeurilor periculoase:
 - 1) mine de sare adaptate pentru depozitarea permanentă a deșeurilor de mercur care au fost supuse transformării sau în formațiuni subterane de rocă dură de mare adâncime care oferă un nivel de siguranță și de izolare echivalent cu cel al minelor de sare sau mai ridicat decât al acestora; sau
 - 2) instalații supraterane destinate depozitării permanente a deșeurilor de mercur care au fost supuse transformării și solidificării și dotate în acest

scop, care oferă un nivel de siguranță și de izolare echivalent cu cel al instalațiilor menționate la aliniatul (1) sau mai ridicat decât al acestora.

39. Operatorii instalațiilor de depozitare permanentă se asigură că deșeurile de mercur care au fost supuse transformării și, după caz, solidificării sunt depozitate separat de alte deșeuri și într-un spațiu de depozitare sigilat.
40. Operațiunile de eliminare în condiții de siguranță pentru mediu a deșeurilor de mercur în afara teritoriului Republicii Moldova, se va realiza în corespundere cu pct.2, alin. (3) și pct.32 din prezentul Regulament.
41. La selectarea operațiunilor posibile de valorificare sau de eliminare a deșeurilor de mercur se vor lua în considerare *Orientările tehnice ale Convenției de la Basel privind gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur*.

VIII. EVIDENȚĂ, RAPORTARE ȘI MONITORIZARE

42. Producătorii deșeurilor de mercur, asigură ținerea evidenței cronologice a cantității, naturii și originii deșeurilor, a destinației, a frecvenței colectării, a mijlocului de transport și a metodei de tratare, în conformitate cu prevederile *Instrucțiunii cu privire la ținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 501/2018*:
 - 1) Informația privind deșeurile de mercur se păstrează cel puțin 3 ani, cu excepția unităților și întreprinderilor de transport de deșeuri periculoase, care trebuie să o păstreze timp de cel puțin 12 luni, în conformitate cu prevederile art. 32, alin. (4) din Legea nr.209 din 29 iulie 2016 privind deșeurile.
 - 2) Datele generale privind deșeurile de mercur sînt utilizate pentru estimarea necesităților, inclusiv de recipiente, spații pentru depozitare temporară, transportare, tratare și eliminare.
43. Informația despre deșeurile de mercur și gestionarea ecologică a acestor deșeuri se raportează anual Agenției de Mediu, prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Managementul deșeurilor” (SIAMD), în conformitate cu art.33 din Legea nr.209 din 29 iulie 2016 privind deșeurile.
44. Cerințele privind monitorizarea, inspectarea și situații de urgență în cazul amplasamentelor de depozitare a deșeurilor de mercur se prezintă în anexa nr.8

IX. SIGURANȚA LA LOCUL DE MUNCĂ

45. Protejarea angajaților care sunt antrenați în gestionarea deșeurilor de mercur și a publicul larg pot fi realizate prin:
 - 1) asigurarea angajaților cu echipament necesar pentru protecție;
 - 2) control riguros a deșeurilor cu reducerea la minim a posibilității de expunere;
 - 3) evitarea contactului cu orice sursă posibilă de deșeuri.

46. Angajatorul este responsabil pentru a organiza activități de protecție și prevenire a risurilor la locul de muncă în conformitate cu prevederile *Regulamentului privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 95/2009*.
47. Instruirea privind managementului ecologic a deșeurilor de mercur este obligatorie pentru a asigura siguranța angajaților împotriva expunerii la mercur și a vătămarilor accidentale în timpul gestionării deșeurilor și va include:
- 1) categoriile de deșeuri de mercur și efectele negative ale poluării cu mercur;
 - 2) cerințe privind colectarea separată a deșeurilor de mercur;
 - 3) siguranța la locul de muncă și protejarea sănătății împotriva mercurului;
 - 4) cerințe privind utilizarea echipamentului individual de protecție;
 - 5) cerințe privind etichetarea recipientelor pentru colectarea separată a deșeurilor de mercur;
 - 6) cerințe privind depozitarea temporară a deșeurilor de mercur și alte opțiuni de tratare;
 - 7) după caz, cerințe privind elaborarea unui Plan de intervenție pentru situații de accident și a Programului de monitorizare a deșeurilor de mercur, etc.
48. În scopul gestionării ecologice a deșeurilor de mercur, se aplică toate formele de instruire, inclusiv cele la distanță.

X. PREVENIRE POLUARE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚII

49. Mecanismul de responsabilitate extinsă a producătorilor reprezintă un instrument eficiente pentru a preveni poluarea cu deșeuri de mercur prin a:
- 1) încuraja producția și importul de produse fără mercur sau cu conținut scăzut de mercur și colectarea unor astfel de produse după ce acestea au devenit deșeuri;
 - 2) incorpora costurile de gestionare a deșeurilor de mercur în prețurile produselor plasate pe piață;
 - 3) promova inovația în tehnologia de reciclare.
50. Lista produselor cu conținut de mercur interzise pentru plasarea pe piață este reglementată prin “Anexa A. Produse cu adaos de mercur” din Convenția de la Minamata cu privire la mercur ratificată de Republica Moldova prin Legea nr.51/2017.
51. Lista alternativelor ecologice pentru produsele actuale cu conținut de mercur se prezintă în anexa nr.10.
52. Producătorii de produsele cu conținut de mercur furnizează utilizatorilor finali la punctul de vânzare informații privind:

- 1) efectele nocive ale mercurului conținut în produsele comercializate asupra mediului și sănătății umane;
 - 2) reguli privind manipularea cu deșeuri care conțin mercur sau compuși ai mercurului;
 - 3) prevenirea contaminării cu mercur și obligația de a colecta separat și preda produsele cu conținut de mercur la unul din punctele de colectare existente.
53. Distribuitorii de produse cu conținut de mercur informează utilizatorii finali cu privire la posibilitatea de predare a deșeurilor care conțin mercur sau compuși ai mercurului la punctele de vânzare a acestora.
54. Producătorii de produse ce conțin mercur sau compuși de mercur marchează produsele plasate pe piață și elaborează instrucțiuni privind utilizarea corectă a acestor produse și gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur rezultate, contribuind astfel la:
- 1) informarea consumatorilor la punctul de cumpărare că astfel de produse conțin mercur și pot necesita o manipulare specială la sfârșitul ciclului de viață al acestora;
 - 2) informarea consumatorilor cu privire la prezența mercurului în produse, astfel încât acestea să aibă informații care îi pot determina să caute alternative mai sigure; și
 - 3) promovarea dreptului publicului de a cunoaște substanțele toxice din produse.
55. Agenția de Mediu asigură accesul la informații de interes public privind gestionarea deșeurilor de mercur, în conformitate cu prevederile *Legii nr. nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.ela*
56. Producătorii de produse care conțin mercur în colaborare cu Agenția de Mediu, reprezentanți ai societății civile și mass-media inițiază campanii de informare și sensibilizare despre proprietățile deșeurilor de mercur, modul de gestionare a deșeurilor de mercur și impactul asupra mediului și sănătății.

XI. MANAGEMENTUL CAZURILOR DE URGENȚĂ

57. Producătorii și deținătorii de deșeuri de mercur sunt obligați să elaboreze Planuri de intervenție pentru situații de accident și să asigure condițiile de aplicare a acestora, conform art.43 din Legea nr.209/2016 privind deșeurile. Elementele principale ale unui plan de intervenție sunt stabilite în anexa nr.9.
58. În cazul contaminării amplasamentelor pentru depozitare cu deșeuri de mercur se va asigura prioritar izolarea suprafeței contaminate pentru a minimiza expunerea și reduce factorii de risc asupra mediului și sănătății.

59. Pentru a identifica metoda cea mai potrivită de remediere a suprafeței contaminate cu mercur se vor analiza și colecta cel puțin următoarele informații:
- 1) cantitatea de mercur eliberată în timpul operațiunilor de eliminare;
 - 2) originea contaminării;
 - 3) analiza chimică a mercurului pe amplasamentul contaminat;
 - 4) numărul, dimensiunea și locația amplasamentelor contaminate și care necesită remediere;
 - 5) potențialul de metilare al mercurului;
 - 6) potențialul de levigare a mercurului din mediile contaminate (ex. soluri și sedimente);
 - 7) nivelul de contaminare cu mercur;
 - 8) mobilitatea mercurului în sistemul acvatic;
 - 9) alte standarde naționale existente privind calitatea apei, solului, aerului, etc.
60. Pentru reducerea riscurilor provocate de amplasamentele contaminate, operatorii vor aplica metodele propuse pentru prevenirea și reducerea poluării, inclusiv prevederile Planurilor de intervenție pentru situații de accident, incluzând, dacă este cazul, o evaluare a riscurilor asupra sănătății umane și a mediului datorita mercurului sau compușilor de mercur pe care acestea le conțin.
61. Nivelul de contaminare cu mercur prin operațiuni de eliminare a deșeurilor de mercur, după cum sunt clasificate în anexa nr.1 din Regulament și măsurile de remediere a acestora fac parte din Programul național pentru gestionarea deșeurilor, conform prevederilor art. 34, alin. 3) litera i) din Legea 209/2016 privind deșeurile

XII. RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA PREVEDERILOR PREZENTULUI REGULAMENT

62. Nerespectarea prevederilor prezentului Regulament atrage, după caz, răspunderea contravențională, penală sau civilă, conform legii.
63. Inspectoratul pentru Protecția Mediului va exercita funcția de supraveghere și control privind respectarea prevederilor Regulamentului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Anexa nr.1
la Regulamentul pentru gestionarea
ecologică a deșeurilor de mercur

Clasificare deșuri de mercur

Tabelul 1. Surse, categorii și exemple de deșuri de mercur

Surse de formare	Categorii*	Exemple tipuri deșuri
1. Procese de producție cu impurități de mercur		
Producerea cimentului	C	Reziduuri rezultate din procesul de producere, de tratare a gazelor de ardere și a nămolului
Producerea hârtiei	C	
2. Produse cu conținut de mercur sau compuși a mercurului		
Termometre	B	Produse folosite, învechite sau sparte
Comutatoare electrice și relee cu mercur	B	
Lămpi cu mercur	B	
Baterii cu conținut de mercur	B	
Biocide și pesticide	B	Depozite (pesticide învechite), sol și deșuri solide contaminate cu mercur
Vopsele	B	Depozite (vopsele învechite), deșuri solide contaminate cu mercur, reziduuri de epurare a apelor uzate
Produse farmaceutice pentru uz uman și veterinar	B	Stocuri (învechite produse farmaceutice), deșuri medicale
Produse cosmetice	B	Stocuri
Monometre și indicatoare	B	Produse folosite, învechite sau sparte
Produse chimice și echipamente de laborator	A/B/C	Depozite, reziduuri de tratare a apelor uzate, deșuri de laborator
Poliuretani (PU, PUR) produși cu catalizatori ce conțin mercur	B/C	Deșuri de produse defecte și în exces, produse uzate sau la sfârșitul vieții
3. Incinerarea și arderea deșeurilor		
Incinerarea deșeurilor municipale	C	Reziduuri de curățare a gazelor arse, reziduuri de epurare a apelor uzate
Incinerarea deșeurilor periculoase	C	
Incinerarea deșeurilor medicale	C	
Incinerare nămol	C	
4. Eliminarea/depozitarea/tratarea deșeurilor		
Depozitare controlată	C	Ape uzate, reziduuri de epurare a apelor uzate, deșuri solide contaminate cu mercur
Depunere difuză monitorizată	C	
Depozitarea necontrolată a deșeurilor industriale	C	
Depozitarea necontrolată a deșeurilor menajere	C	

Tratarea apelor uzate	C	Reziduuri de epurare a apelor uzate, nămol
5. Crematorii și cimitire		
Crematorii	C	Reziduuri de epurare a gazelor arse, reziduuri de tratare a apelor uzate
Cimitire	C	Sol contaminat cu mercur

*

A: deșeuri care constau din mercur sau din compuși ai mercurului;

B: deșeuri care conțin mercur sau compuși ai mercurului;

C: deșeuri contaminate cu mercur sau compuși ai mercurului.

Sursa: Orientările tehnice privind mercurul prevăzute în Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora. UNEP/CHW.12/5/Add.8/Rev.1

Tabelul 2. Deșeuri cu conținut de mercur încadrate în Lista deșeurilor conform HG 99/2018 privind Lista deșeurilor

05	DEȘEURI REZULTATE DIN RAFINAREA PETROLULUI, PURIFICAREA GAZULUI NATURAL ȘI TRATAREA PIROLITICĂ A CĂRBUNELUI
05 07 01*	deșeuri cu conținut de mercur
06	DEȘEURI REZULTATE DIN PROCESELE CHIMIEI ANORGANICE
06 04 04*	deșeuri cu conținut de mercur
10	DEȘEURI PROVENITE DIN PROCESELE TERMICE
10 14 01*	deșeuri de la spălarea gazelor cu conținut de mercur
16	DEȘEURI NESPECIFICATE ÎN ALTĂ PARTE ÎN LISTĂ
16 01 08*	componente cu conținut de mercur
16 02 13*	echipamente casate cu conținut de componente periculoase provenite din echipamentele electrice și electronice pot include acumulatori și baterii, conform mențiunii de la 16 06, fiind marcate ca periculoase; comutatoarele cu mercur, sticla de la tuburile catodice și alte tipuri de sticlă activată etc., altele decât cele specificate la 16 02 09-16 02 12
16 03 07*	mercurul metalic
16 06 03*	baterii cu conținut de mercur
17	DEȘEURI DIN CONSTRUCȚII ȘI DEMOLĂRI (INCLUSIV PĂMÎNT EXCAVAT DIN AMPLASAMENTE CONTAMINATE)
17 09 01*	deșeuri de la construcții și demolări cu conținut de mercur
19	DEȘEURI PROVENITE DE LA INSTALAȚII DE TRATARE A REZIDUURILOR, DE LA STAȚIILE DIN AFARA AMPLASAMENTULUI DE TRATARE A APELOR UZATE ȘI DE LA PREPARAREA APEI PENTRU CONSUMUL UMAN ȘI A APEI PENTRU UZ INDUSTRIAL
19 03 08*	mercur parțial stabilizat
20	DEȘEURI MUNICIPALE (DEȘEURI PROVENITE DIN GOSPODĂRII ȘI DEȘEURI SIMILARE, PROVENITE DIN COMERȚ, INDUSTRIE ȘI INSTITUȚII), INCLUSIV FRAȚIUNI COLEC-TATE SEPARAT
20 01 21*	tuburi fluorescente și alte deșeuri cu conținut de mercur
20 01 35*	echipamente electrice și electronice casate, altele decât cele menționate la 20 01 21 și 20 01 23, cu conținut de componente periculoase, provenite din echipamentele electrice și electronice pot include acumulatori și baterii, conform mențiunii de la 16 06, fiind marcate ca periculoase; comutatoarele cu mercur, sticla de la tuburile catodice și alte tipuri de sticlă activată etc.

Anexa nr.2
la Regulamentul pentru gestionarea
ecologică a deșeurilor de mercur

**Lista deșeurilor constând din mercur și deșeuri care conțin sau sunt contaminate
cu mercur**

În corespundere cu anexele I și VIII la Convenția de la Basel transpuse în Hotărârea de Guvern nr.411/2022 privind transferul deșeurilor, lista deșeurilor constând din mercur și deșeuri care conțin sau sunt contaminate cu mercur cuprinde:

Deșeurilor constând din mercur	
Y29	Deșeuri avînd constituenți ca: <i>Mercur și compuși mercurului</i>
A1010	Deșeuri metalice și deșeuri formate din aliajele oricăroră dintre următoarele metale: ... - <i>Mercur</i> ... Cu excepția deșeurilor specificate în Lista B
A1030	Deșeuri avînd drept constituenți sau poluanți oricare dintre elementele sau substanțele cu: ... - <i>Mercur și compuși ai mercurului</i> ...
A1180	Deșeuri de montaje electrice și electronice sau fragmente conținînd componenți cum ar fi acumulatori sau alte baterii incluse în Lista A, întreprupătoare cu mercur , sticlă de la tuburile catodice, alt tip de sticlă activată și condensatori cu bifenili policlorurați (PCB) sau impurificați cu constituenți din Categoriile deșeurilor periculoase (de ex. cadmiu, mercur , plumb, bifenili policlorurați) într-o cantitate suficientă, care să le confere oricare dintre caracteristicile conținute în Anexa III al Convenției de la Basel și pentru care nivelul de concentrație a PCB-urilor este de 50 mg/kg sau mai mult.
A1170	Baterii uzate nesortate, excluzînd amestecurile de baterii uzate din Lista B incluse în Categoriile deșeurilor periculoase (vezi anexa nr.1 la prezenta hotărîre) concentrații suficiente, care să le confere oricare dintre caracteristicile conținute în Anexa III.
Alte forme de deșeuri care pot conține sau pot fi contaminate cu mercur	
A2030	Catalizatori solizi uzați, cu excepția celor specificați în Lista B.
A2060	Cenuși volatile de la termocentralele pe bază de cărbune, conținînd substanțe din Categoriile deșeurilor periculoase în concentrații suficiente pentru a prezenta caracteristici din Anexa III, dar nu cele specificate în Lista B la poziția B 2050.
A3170	Reziduuri de la obținerea hidrocarburilor alifactice halogenate (cum ar fi clormetanul, diclorețanul, clorura de vinil, clorura de viniliden, clorura de alil și epiclорhidrina).
A4010	Deșeuri de la obținerea, prepararea și utilizarea produselor farmaceutice, dar nu cele specificate în Lista B.
A4020	Deșeuri spitalicești și similare, adică deșeuri provenind din practica medicală, activitățile de caritate, stomatologie, medicină veterinară sau practici similare, precum și deșeuri generate în spitale sau alte instituții în cadrul investigațiilor clinice, tratării pacienților sau activităților de cercetare.

A4030	Deșeuri de la obținerea, formarea și utilizarea substanțelor biocide și fitofarmaceutice, inclusiv deșeurile de pesticide și erbicide fără specificație, care sînt expirate sau improprii utilizării scontate.
A4080	Deșeuri de natură explozivă, dar nu cele specificate în Lista B.
A4160	Cărbune activ uzat, neinclus în lista B, cu excepția celui inclus în Lista B la poziția B 2060.
Y 2	Deșeuri rezultate din fabricarea și prelucrarea produselor farmaceutice
Y3	Deșeuri farmaceutice și ale produselor medicamentoase
Y4	Deșeuri rezultate din fabricarea și utilizarea biacidelor și produselor fitofarmaceutice
Y11	Reziduuri gudronate, provenite de la rafinarea, distilarea și orice alt tratament pirolitic al substanțelor organice
Y12	Deșeuri rezultate din producerea și utilizarea cernelurilor, coloranților, pigmentilor, lacurilor și vopselelor
Y46	Deșeuri municipale solide
Y 47	Reziduuri provenind de la incinerarea deșeurilor menajere
A4070	Deșeuri de la obținerea, formarea și utilizarea cernelurilor, coloranților, pigmentilor, vopselelor, lacurilor, emailurilor, exclusiv cele specificate în Lista B.
A4100	Reziduuri de la echipamentele pentru controlul poluării industriale și epurarea emisiilor de gaze industriale, cu excepția celor specificate în Lista B.
A4140	Deșeuri formate din sau conținând substanțe chimice fără specificație sau expirate, care corespund anumitor categorii de deșeuri periculoase interzise spre tranzitare prin teritoriul Republicii Moldova și prezintă anumite caracteristici descrise în Anexa III

Sursa: Orientările tehnice privind mercurul prevăzute în Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora. UNEP/CHW.12/5/Add.8/Rev.1

Pictograme și codurile frazelor de pericol pentru deșeuri de mercur

Recipiente pentru deșeurile de mercur și deșeuri care conțin sau sunt contaminate cu mercur au pictogramele de pericol relevante ale Sistemului global armonizat de clasificare și etichetare a produselor chimice (GHS). Pictogramele trebuie să fie tipărite vizibil, lizibil și durabil.

GHS06

Toxicitate acută

GHS08

Pericol pentru sănătate

GHS09

Pericol pentru mediu

GHS05

Coroziv

Codurile frazelor de pericol pentru deșeurile din mercur și deșeuri care conțin sau sunt contaminate cu mercur includ:

Element	Nr. index	Identificarea chimică internațională	Codul (codurile) claselor și categoriilor de pericol	Codul (codurile) frazelor de pericol
Hg	080-002-00-6	compuși anorganici ai mercurului cu excepția sulfurii de mercur și a celor specificați în altă parte în prezenta anexa	Acute Tox. 2 * Acute Tox. 1 Acute Tox. 2 * STOT RE 2 * Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1	H330 H310 H300 H373 ** H400 H410

Anexa nr.4
la Regulamentul pentru gestionarea
ecologică a deșeurilor de mercur

Operațiuni de valorificare pentru deșeurile de mercur

R4	Reciclarea/recuperarea metalelor și compușilor metalici.
R5	Reciclarea/recuperarea altor materiale anorganice. Aceasta include și tehnologiile de curățare a solului care au ca rezultat operațiuni de valorificare a solului și de reciclare a materialelor de construcție anorganice
R8	Valorificarea componentelor catalizatorilor
R12	Schimbul de deșuri pentru supunere la una din operațiunile R4, R5, R8 sau R13
R13	Stocarea deșeurilor destinat operațiunilor R4, R5, R8 sau R12

Anexa nr.5
la Regulamentul pentru gestionarea
ecologică a deșeurilor de mercur

Operațiuni de eliminare pentru deșeurile de mercur

D5	Depozitele special construite (de exemplu, depunerea în compartimente separate etanșe, care sînt acoperite și izolate unele față de celelalte și față de mediu etc.)
D9	Tratarea fizico-chimică
D12	Stocarea permanentă (de exemplu, plasarea de recipiente într-o mină etc.)
D13	Amestecarea anterioară prioritar operațiunilor de depozitare D5, D9, D12 sau D14.
D14	Reambalarea anterioară prioritar operațiunilor de depozitare D5, D9, D12, D13 sau D15
D15	Stocarea înaintea oricărei din operațiunile D5, D9, D12, D13 sau D14

;

Cerințe privind depozitarea temporară a mercurului metalic pentru perioade de peste un an

Mercurul metalic se depozitează temporar separat de alte deșeuri;

(1) Recipientele se depozitează în bazine de colectare îmbrăcate în mod corespunzător, astfel încât să nu prezinte crăpături sau deschizături și să fie impermeabile la mercurul metalic, având un volum adecvat pentru cantitatea de mercur depozitată;

(2) Amplasamentul de depozitare temporară trebuie să fie situat într-o zonă securizată, cu acces restricționat, care nu prezintă riscuri pentru inundații și nu se află în zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, prevăzut cu bariere naturale sau construite care să protejeze în mod corespunzător mediul împotriva emisiilor de mercur și să aibă un spațiu adecvat pentru cantitatea de mercur depozitată, respectând următoarele cerințe:

1) Spațiul de depozitare/stocare trebuie să dispună de acoperiș și pereți care protejează de intemperii, insecte și animale. Ușile de intrare și ieșire trebuie marcate cu pictograme și codurile frazelor de pericol pentru deșeuri de mercur prezentate în anexa nr.3. Amplasamentul trebuie să dispună de ventilație care să poată scoate aer din spațiu direct spre exterior și invers. Mediul în interiorul spațiului de stocare trebuie să fie unul rece și uscat;

2) Baloanele metalice care conțin mercur elementar trebuie depozitate în poziție verticală pe paleți, dacă sunt disponibili. Dacă nu se află pe un palet, baloanele pot fi plasate în ambalaje exterioare protectoare, cum ar fi o cutie sau un tambur. În cazul în care recipientele mici etanșe cu deșeuri de mercur nu sunt depozitate într-o ladă frigorifică, acestea pot fi depozitate pe rafturi din oțel capabile să reziste încărcăturii. Dacă există coroziune pe orice suprafață metalică care poate fi utilizată pentru depozitare, suprafețele rafturilor trebuie acoperite cu epoxidice pentru a facilita orice decontaminare ulterioară care ar putea fi necesară;

3) Suprafețele amplasamentelor de depozitare trebuie să fie acoperite cu materiale izolante rezistente la mercur. Trebuie prevăzută o pantă dotată cu un bazin de colectare. De asemenea, toate suprafețele trebuie să aibă fisuri sigilate și să fie acoperite epoxidic pentru a facilita decontaminarea;

4) Amplasamentul de depozitare trebuie echipat cu un sistem de protecție împotriva incendiilor;

5) Depozitarea recipientelor se efectuează astfel încât accesul la acestea să fie ușor de realizat.

Cerințe specifice referitoare la mercurul metalic

A. Compoziția mercurului

Mercurul metalic trebuie să respecte următoarele caracteristici:

- conținut de mercur mai mare de 99,9 % din greutate;
- absența oricăror impurități care ar putea coroda oțelul carbon sau oțelul inoxidabil (de exemplu, soluția de acid azotic, soluțiile de cloruri de sodiu).

B. Depozitarea în containere/recipiente

Containerele utilizate pentru depozitarea mercurului metalic trebuie să fie rezistente la coroziune și la șocuri. Containerele trebuie să respecte în special următoarele caracteristici:

- materialul din care este realizat containerul: oțel carbon (minimum ASTM A36) sau oțel inoxidabil (AISI 304, 316L);
- containerele trebuie să fie etanșe la gaze sau lichide;
- partea exterioară a containerului trebuie să fie rezistentă la condițiile de depozitare; modelul de container trebuie să treacă testul de cădere și testul de etanșeitate, conform capitolelor 6.1.5.3 și 6.1.5.4 din Recomandările ONU privind transportul mărfurilor periculoase, Manualul de teste și criteriile. Procentul maxim de umplere a rezervorului trebuie să fie de 80 % în volum, pentru a garanta că există suficient ulaj și pentru a se asigura că nu pot apărea nici scurgeri, nici deformări permanente ale containerului rezultate în urma unei expansiuni a lichidului cauzate de temperaturi ridicate.

Recipientele pentru depozitarea temporară a deșeurilor de mercur metalic și alte lichidele contaminate cu aceste deșeuri se face în recipiente din oțel aprobate la nivel internațional pentru depozitarea și transportul mercurului lichid: baloane de 34,5 kg (aproximativ 2,5 litri) și recipiente de o tonă metrică (a se vedea figura 1).

Recomandările pentru recipiente de tip baloane din oțel includ următoarele:

- Este preferat oțelul carbon (minim ASTM A36) sau oțelul inoxidabil (AISI 304 sau 316L).
- Baloanele metalice trebuie să aibă cât mai puține suduri posibil.
- Banda de teflon asigură o etanșare excelentă și cu costuri reduse pentru etanșările metalice cu șurub.
- Vopseaua epoxidică de pe exteriorul balonului va preveni coroziunea și va crește durata de viață a balonului.

Figura 1. Containere sau baloane de oțel de 34,5 kg și 1 tonă de mercur.

În cazul în care nu sunt disponibile baloane din oțel, se pot utiliza alte tipuri și dimensiuni de containere. Plasticul HDPE este cel mai bun, în mod ideal cu o grosime a peretelui de 2 mm sau mai mare, care este utilizat în mod obișnuit pentru recipientele de depozitare și cutiile de vopsea. Cu toate acestea, mercurul elementar trebuie depozitat numai în recipiente durabile care sunt:

- Suficient de puternice pentru a rezista deteriorării dacă este scăpat de la o înălțime mică sau în timpul transportului pe drumuri accidentate;
- Suficient de puternic pentru a susține masa de mercur conținută;
- Fabricate dintr-un material care nu reacționează cu mercurul (de exemplu, fără aluminiu);
- Nu sunt deteriorate de materiale stocate anterior în ele;
- Curat, uscat și solid din punct de vedere structural;
- Dacă este fabricat din metal, nu este corodat până la punctul în care pot apărea scurgeri dacă zona corodată este lovită cu un ciocan;
- Etanș la aer.

C. Proceduri de acceptare

Sunt acceptate doar containerele însoțite de un certificat care respectă cerințele prevăzute în această anexă. Procedurile de acceptare trebuie să respecte următoarele:

- este acceptat doar mercurul metalic care îndeplinește criteriile minime de acceptare stabilite mai sus;
- containerele trebuie inspectate vizual înainte de depozitare. Containerelor deteriorate, corodate sau cele care prezintă scurgeri nu sunt acceptate;
- containerele trebuie să poarte o ștampilă indelebilă (realizată prin ștanțare), care să menționeze numărul de identificare al containerului, materialul de construcție, greutatea la gol, datele de identificare ale producătorului și data construcției;
- containerele trebuie să poarte o placă, fixată permanent, care să indice numărul de identificare al certificatului.

D. Certificat emis de producătorul de deșeuri sau, în lipsa acestuia, de persoana responsabilă cu gestionarea deșeurilor.

Certificatul menționat în subsecțiunea C include următoarele elemente:

- denumirea și adresa producătorului de deșeuri;
- denumirea și adresa responsabilului cu umplerea;
- locul și data umplerii;
- cantitatea de mercur;
- puritatea mercurului și, după caz, o descriere a impurităților, inclusiv raportul analitic;
- confirmarea faptului că containerele au fost utilizate exclusiv pentru transportul/depozitarea mercurului;
- numerele de identificare ale containerelor;
- orice observație specifică.

la Regulamentul pentru gestionarea
ecologică a deșeurilor de mercur

Cerințe în materie de monitorizare, inspectare și situații de urgență

În amplasamentul de depozitare se instalează un sistem de monitorizare continuă a vaporilor de mercur, cu o sensibilitate de cel puțin $0,02 \text{ mg de mercur/m}^3$. Senzorii trebuie poziționați la nivelul solului și la nivelul capului. Acest sistem include un sistem de alarmă vizuală și acustică. Întreținerea sistemului se face anual.

Amplasamentul de depozitare și containerele trebuie inspectate vizual de operatorii instalațiilor de depozitare permanentă a deșeurilor de mercur și autorizați de Agenția de Mediu, cel puțin o dată pe lună. În cazul în care sunt detectate scurgeri, operatorul trebuie să ia imediat toate măsurile necesare pentru a evita orice emisie de mercur în mediu și a restabili siguranța condițiilor de depozitare a mercurului.

La amplasamentul de depozitare sunt disponibile Planuri de intervenție pentru situații de accident și echipamente de protecție adecvate pentru manipularea mercurului metalic.

Elementele unui Plan de intervenție

1. Elementele principale ale unui Plan de intervenție pentru situații de accident, includ:

- a) identificarea pericolelor potențiale;
- b) legislația care reglementează situațiile de urgență și planuri de răspuns;
- c) acțiuni care trebuie întreprinse în situații de urgență;
- d) măsuri de atenuare;
- e) plan de instruire personal;
- f) obiective de comunicare (servicii de pompieri, poliție, comunități învecinate, locale, autorități publice centrale și locale etc.);
- g) modele măsuri de intervenție în caz de urgență,
- h) achiziție și testarea echipamentelor necesare pentru intervenție în caz de urgență.

2. În cazul în care se înregistrează o situație de accident, conform recomandărilor Ghidului tehnic al Convenției de la Basel, se vor urma pașii:

- Pasul 1. Investigarea amplasamentului contaminat;
- Pasul 2. Evacuarea oamenilor din apropiere, inclusiv alte resurse și echipamente;
- Pasul 3. Solicitarea intervenției echipei de răspuns la situații de urgență;
- Pasul 4. Izolarea suprafeței supuse deversării sau scurgerii pe o suprafață de cel puțin 50 de metri în toate direcțiile;
- Pasul 5. În caz de incendiu, se va utiliza un stingător de incendiu potrivit tipului de foc, cu excepția apei.

3. Pentru a evita situații de risc sau accident, inclusiv remedia din timp orice daune cu posibilitatea de a identifica alternativa cea mai potrivită de management ecologic a deșeurilor de mercur, se recomandă implementarea unui *Program de monitorizare a deșeurilor de mercur*, utilizând standarde pentru analiza chimică a mercurului în deșeuri prezentate în Tabelul nr.1

Tabelul nr.1. Listă neexhaustivă a metodelor și a standardelor CEN pentru analiza chimică a mercurului în deșeuri

Pentru a determina mobilitatea de mercur în deșeuri	EN 12457-1:2002 Caracterizarea deșeurilor. Levigare. Test de verificare a conformității pentru levigare deșeurilor granulare și a nămolurilor. Test cu o etapă pe șarjă la un raport lichid-solid de 2 l/kg pentru materiale cu conținut ridicat de solid și cu dimensiunea particulei sub 4 mm (fără sau cu reducerea dimensiunii)
	EN 13656:2002 Caracterizarea deșeurilor. Dezagregarea prin microunde cu amestec de acizi fluorhidric (HF), azotic (HNO ₃) și clorhidric (HCl) pentru determinarea ulterioară a elementelor
	EN 13657:2002 Caracterizarea deșeurilor. Dezagregarea pentru determinarea ulterioară a elementelor solubile în apă regală
Pentru a determina concentrații de mercur în deșeuri	EN 15309:2007 Caracterizarea deșeurilor și a solurilor. Determinarea compoziției elementare prin fluorescență de raze X

Anexa nr.10
la Regulamentul pentru gestionarea
ecologică a deșeurilor de mercur

Listă produse alternative la produsele existente cu conținut de mercur

Categorie produs	Utilizare/aplicare specifică	Alternative fără mercur
Baterii	Baterii nasture, oxid de argint	
	Baterii nasture, zinc-aer	
	Mangan alcalin (dioxid de mangan)	
	Oxid de mercur	Unități fără mercur
	Baterii nasture, oxid de mercur	
	Baterii nasture, zinc carbon	
Dispozitive electrice/electronice	Comutator de înclinare/vibrații	Capacitiv, electrolic, mecanic, bilă metalică, potențiomtru, solid-state
	Comutator plutitor	Aliaj, capacitate, conductivitate, relee uscat magnetic, mecanic, bilă metalică, optică, transmițător de presiune, sonic./ultrasonic, termic
	Presostat	Mecanice, solid-state
	Comutator de temperatură	Mecanice, solid-state
	Releu de deplasare	
	Releu Wetted reed	Releu reed magnetic uscat, electromecanic, hibrid (electromecanic si solid), redresor controlat cu siliciu, in stare solida
	Releu de contact	
	Senzor de flacără	Sistem electronic de aprindere
	Termostat	Comutator digital, snap-switch
Dispozitive de măsurare	Sfigmomanometru	Aneroid, oscilometrie
	Termometru pentru febră	Digital, lichid în sticlă
	Termometru non-febră	Bi-metal, digital, infraroșu, lichid în sticlă
	Higrometru/Psihometru	Digital, spirit-filled
	Barometru	Aneroid, digital
	Manometru	Aneroid, digital, meedle/bourdon
	Debitmetru	Actionare digitala cu bile
	Pirometru	Digital, optic
	Hidrometru	Spirit-filled
Lămpi/iluminat	Fluorescent liniar	LED liniar
	Fluorescent compact	LED, iluminare LED în cădere
	Descărcare de intensitate ridicată	Unități cu halogen, LED, fără mercur
	Unități de iluminare din spate pentru afișaje LCD	LED
	Mercur arc scurt	
	Neon	Nu există alternative cunoscute fără mercur
Amalgam dentar	Cimenturi și obturații dentare	Compozit, ionomer de sticlă, ionomer de rășină
Vopsele	Vopsele pentru interior/exterior (acetat de fenilmercuric, biocid)	Conservant non-mercur/microbian
Pesticide	Agricultural applications (organomercurial compounds, biocide)	Pesticide pe bază de non-mercur
Cosmetice	Produse pentru îngrijirea pielii (creme, săpunuri, loțiuni)	Conservant non-mercur/microbian